

El trencaclosques del Pirineu

Convergència Democràtica Aranesa (CDA) va guanyar la doble contesa electoral del 13 de juny a la Vall d'Aran. Tant les eleccions al Conselh Generau com les municipals han clarificat un panorama polític dominat per la confusió.

Amb poc més de 600 km² la Vall d'Aran és un territori que presenta trets diferenciadors evidents. A més de ser l'única vall del vessant atlàntic del Principat de Catalunya, Aran posseeix un sistema d'organització política particular (els terçons) que ve del segle XIII, a més d'una llengua pròpia, l'aranès, variant del gascó, dialecte de l'occità.

Malgrat els seus escassos set mil habitants, agrupats en nou municipis envoltats d'alteroses muntanyes i circs glacials, la vall té també una particularitat política. A la ja prou complicada realitat aranesa, s'hi van sumar, abans de les eleccions, pactes de darrera hora que van fer aparèixer noves forces que, amb més o menys fortuna, s'afegiren a les ja existents.

En les eleccions municipals CDA (socis locals de Convergència Democràtica de Catalunya, CDC, que tradicionalment es presenten separats d'Unió Democràtica Aranesa, UDA) s'ha imposat per majoria absoluta a sis dels nou municipis de la vall i, per primera vegada, ha aconseguit la victòria per majoria simple a la capital, Viella, on ha multiplicat per quatre l'únic regidor assolit l'any 1995.

Aquests resultats han fet que Pau Perdices sigui el nou alcalde de la ciutat, amb el vot dels regidors de CDA i l'abstenció dels del PSC-UA-GA i d'Amassadi per Aran.

Unitat d'Aran —que en aquesta ocasió estrenava una nova marca electoral que col·locava davant el seu nom el dels seus aliats tradi-

cionals del Partit dels Socialistes de Catalunya (PSC)— ha conservat l'alcaldia de Canejan, on es presentava com a llista única, i la de Les. En aquesta darrera població, el carisma de l'alcalde Emili Medan va arrossegar gairebé el 60% dels vots vàlids, cosa que li permetrà de governar amb una còmoda majoria absoluta.

Així, el Partit dels Socialistes de Catalunya-Unitat d'Aran-Gent d'Aran (PSC-UA-GA) ha obtingut 18 regidors en el conjunt de la vall, contra els 28 de CDA, tot i que, per només 17 vots no ha pogut recuperar el municipi de Vielha-Mijaran.

Paco Boya, tinent d'alcalde de l'ajuntament de Les pel PSC-UA-GA, considera que en l'àmbit municipal han avançat, tant per-

tualment com en nombre de vots. "A Naut Aran hem doblat els regidors, a Les hem viscut una gran pujada i a Viella hem estat la primera força".

Viella passa factura a Pepito Calbetó. Una bona part de l'atenció electoral se centrava en els resultats que recaptaria la unió del sector d'UDA que va seguir Josep Calbetó, alcalde de Viella aquests darrers vuit anys, i el Partit Popular. La nova coalició, pactada les passades festes de Nadal pel president del govern espanyol José María Aznar —que, com cada any, féu cap a Vaquèira-Beret a fer esquí de fons— i Calbetó mateix, prengué el nom d'Unió Popular Aranesa (UPA).

L'UPA presentà llistes a cinc dels nou municipis de la vall, i els seus resultats no han pogut ser més negatius perquè, en tres, no hi ha obtingut representació; a Bossost, hi ha aconseguit l'únic regidor fora de Viella, on Josep Calbetó ha perdut l'alcaldia, àmpliament superat pels candidats de CDA i PSC-UA-GA.

El pacte amb el PP no ha representat per a Calbetó el salt endavant que li havia de donar la majoria absoluta a Vielha-Mijaran. Ben altrament, UPA ha baixat fins a la meitat dels vots i els regidors que, en solitari, havien aconseguit l'any 1995 UDA i el PP.

Si examinem els nombres, hem d'arribar a la conclusió que el gran beneficiari de la davallada de l'UPA ha estat CDA (tradicionalment enfrontada amb Calbetó) i no pas

Carlos Barrera repeteix com a Síndic d'Aran. La majoria del CDA al Conselh Generau ha permès al convergent d'ocupar quatre anys més el càrrec.

ARXIU / CARLES PONT

la nova força política Amassadi per Aran (AEAA), dirigida per l'ex-síndic del Conselh Generau Empar Serrano, fidel als postulats d'Unió Democràtica de Catalunya (UDC) i de Duran i Lleida. Aquest sector d'UDA, en fora de joc des del pacte entre Calbetó i el PP, tingué poc temps per presentar als aranesos el seu nou projecte, i per això només pogueren formalitzar una llista en tota la vall, que els ha donat l'únic regidor de Viella.

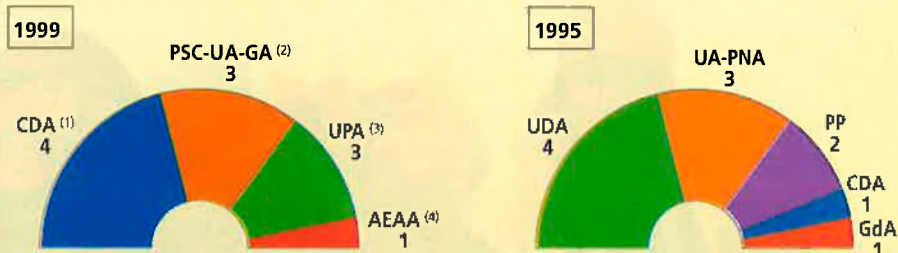
Barrera al Conselh Generau. CDA assolí el dia 13 de juny nou dels tretze seients del Conselh Generau de l'Aran, circumstància que ha permès al convergent Carlos Barrera de repetir com a Síndic d'Aran. Per Barrera el seu partit ha complert àmpliament els objectius fixats quant a gestió, "amb un grau de satisfacció altament positiu per al conjunt de la població". A més a més, destaca el fet d'haver sabut donar tranquil·litat política i legislativa després d'una etapa bastant moguda, amb moció de censura inclosa.

Paradoxalment, Barrera serà el primer Síndic reelegit des de la restauració d'aquest històric òrgan d'autogovern, l'any 1991. Inicialment, el càrrec anà a parar a mans de Pilar Busquets, membre de CDA, tot i que una moció de censura, presentada per Unió Democràtica Aranesa i Unitat d'Aran, l'obligà a dimitir i a cedir el lloc a la democristiana Empar Serrano, la qual, en aquesta ocasió, no serà ni present en la institució.

Nascut a l'Edat Mitjana, el Conselh Generau divideix la vall en sis terçons (circumscripcions) que elegeixen de forma autònoma els seus representants. La victòria de CDA ha estat aclaparadora a tot el territori, amb un augment de dos consellers respecte a les eleccions de 1995.

El PSC-UA-GA ha estat un dels grans derrotats d'aquestes eleccions, perquè ha perdut la meitat dels seus quatre representants del 1995, ni que sigui per pocs vots, i només ha estat capaç de mantenir-se a Quate Lòcs, amb el seu feu de Les, i Castièro, a la zona de

ELECCIONS MUNICIPALS A VIELLA

ELECCIONS AL CONSELH GENERAU

Distribució del terçons 1999

	Quatre Lòcs	Pujolo	Marcatosa	Irissa	Castièro	Arties-Garós	TOTAL
CDA	2	2	1	1	2	1	9
PSC-UA-GA	1	0	0	0	1	0	2
UPA	0	0	0	0	1	0	1
PRAG (5)	0	0	0	0	0	1	1

Distribució del terçons 1995

	Quatre Lòcs	Pujolo	Marcatosa	Irissa	Castièro	Arties-Garós	TOTAL
CDA	1	2	0	1	1	2	7
UA	2	0	1	0	1	0	4
UDA	0	0	0	0	2	0	2

(1) Convergència Democràtica Aranesa és la versió de CDC per a la Vall.

(2) El PSC-UA-GA és la nova marca electoral de l'antiga Unitat d'Aran, que en aquesta ocasió ha unit el seu soci tradicional -el PSC- el grup Gent d'Aran, que l'any 1995 va obtenir un regidor a Viella.

(3) Unió Popular Aranesa (UPA) és el producte de la unió entre el sector d'Unió Democràtica Aranesa (UDA) vinculat a Josep Calbetó i el PP. L'any 1995, ambdues forces per separat obtingueren més del 50% dels vots i 6 regidors.

(4) Amassadi per Aran (Units per Aran) representa el sector d'UDA fidel a Unió Democràtica de Catalunya. Únicament ha estat capaç de presentar llista a Viella.

(5) Partit Renovador d'Arties-Garós. Només té presència en aquest terçó.

Viella. Per Paco Boya la victòria de CDA ha estat possible gràcies a la figura populista de Carlos Barrera i a l'augment de competències del Conselh, cosa que ha complicat la tasca de l'oposició.

UPA també ha sofert un descens generalitzat, que l'ha deixat amb un únic conseller, concretament al terçó de Castièro, mentre que AEAA d'Empar Serrano no ha aconseguit ni una sola de les 13 actes del Conselh.

Alhora, el Partit Renovador d'Arties-Garós, una formació independent vinculada a aquest terçó, ha accedit per primera volta a la cambra, gràcies als bons resultats obtinguts en aquesta circumscripció.

Així, doncs, les darreres eleccions han contribuït a desembellar la complicada realitat política de l'Aran, plena de partits autòctons vinculats, d'una manera o altra, a les grans organitzacions catalanes i estatals. L'aclaparadora victòria de CDA ha ferit greument les opcions que li disputen l'espai electoral, amb una forta davallada de les formacions araneses del PP i UDC. Mentrestant, els progressistes d'Unitat d'Aran, cada dia més lligats al PSC, han pogut dissimular els seus resultats decebedors al Conselh Generau amb un moderat increment en les eleccions municipals.

Jordi Creus